

PEDAGOGINIŲ POŽIŪRIU, MOKANT NEAKADEMINIŲ DALYKŲ BŪTINA ATSIŽVELGTI Į TAI, KAD:

- **dorinio ugdymo, kūno kultūros ir menų dalykams** ne visada tinka (galbūt dažniau netinka, nei tinka) akademinių dalykų mokymui keliami ugdymo tikslai ir taikomi metodai, nes jų mokant kognityvinės srities ugdymo tikslai ir pasiekimai nėra vyraujantys;
- mokinių motyvaciją mokytis neakademinių dalykų vis dar negatyviai veikia tai, kad visuomenė šiuos dalykus tradiciškai tebevertina kaip mažiau svarbius, ir aukštajame moksle jų svoris vis dar tebėra mažesnis nei akademinių dalykų. Tai atsispindi ir brandos egzaminų sistemoje;
- mokant neakademinių dalykų reikia itin atidžiai individualizuoti mokymą ir mokymąsi, tačiau Lietuvoje vis dar stinga patyrimo individualizuoti kiekvieno mokinio mokymąsi.

Mokantis neakademinių dalykų mažiau svarbios (lyginant su akademineis dalykais) yra faktinės žinios, **svarbesni psichomotoriniai, metakognityviniai, emociniai, asmeniniai ir kiti gebėjimai**. Tai iš dalies apsunkina mokinių neakademinių dalykų mokymosi pasiekimų vertinimą, nes vertinti gebėjimus daugeliu atvejų yra sunkiau nei vertinti žinias. Norint įvertinti gebėjimus, reikia mokėti juos įvairiais būdais **išskaidyti į paprastesnius komponentus** ir tuo pat metu stebėti vienokią ar kitokią tam tikro gebėjimo raišką įvairiais aspektais, rekonstruoti visumą. Siekdamas tinkamai įvertinti mokinių neakademinių dalykų mokymosi pasiekimus mokytojas turi būti itin kompetentingas, labai gerai suprasti savo dalyko ugdymo tikslus.

Kūno kultūros esmė yra ne fizinės prigimties ugdymas, o ugdymas atsižvelgiant į fizinę vaiko prigimtį. Vertinimas turi skatinti siekti asmeninės pažangos. Grįžtamoji informacija, kaip mokiniams sekasi, gaunama rudenį ir pavasarį atliekant fizinio parengtumo testus. Testų rezultatai pažymiais nevertinami. jie parodo, ar mokiniai padarė pažangą.

INDIVIDUALIZUOTAS MOKYMASIS IR VERTINIMAS

Tokio mokymosi ir (įsi)vertinimo ašis yra lygiateisiškumo ir meistriškumo siekimas.

Aukštas meistriškumas. Žemas lygiateisiškumas. Anglija, JAV, Belgija	Aukštas meistriškumas. Aukštas lygiateisiškumas. Japonija, Suomija, Kanada, Korėja
Žemas meistriškumas. Žemas lygiateisiškumas. Lietuva, Vokietija, Lenkija	Žemas meistriškumas. Aukštas lygiateisiškumas. Ispanija

Lygiateisiškumas skatina:

- mažinti pasiekimų skirtumą,
- atsižvelgti į įvairių mokinių grupių poreikius,
- remti mokinius iš žemesnių socialinių ekonominių grupių,
- kiekvienam vaikui teikiama parama, kad pasiektų minimalius žinių standartus.

Meistriškumas skatina:

- kiekvienas vaikas realizuoja savo siekius,
- kiekvienas vaikas maksimaliai progresuoja,
- mokymo būdai atsižvelgia į „įvairius protinius sugebėjimus“.

Individualus mokymas ir vertinimas apjungia lygiateisiškumą ir meistriškumą.

VERTINIMO kokybinių ir kiekybinių kriterijų proporcijos

* VK – vertinimo kriterijai

PROBLEMOS	SIŪLYMAI
Dauguma VK - kiekybiniai	Rengti daugiau kokybinių / sudėtinių kriterijų (50/50)
Daugiausia žinių lygmens informacijos	40 proc. efekto ir rezultato ir 60 proc. žinių lygmens; Aiškūs loginiai ryšiai
Pernelyg didelis kriterijų skaičius; Matuoja pavienius, nereikšmingus pasiekimus, nespecifiniai	Bent po 1 VK tikslui/uždaviniui; Mažinti skaičių; Formuluoti specifiskus kriterijus; Turi parodyti tikslo/uždavinio įgyvendinimą; Turi išreikšti prioritетines sritis / svarbiausius veiksnius;